

TARİH

I. DÜNYA SAVAŞI MONDROS ATEŞKEŞ ANTLAŞMASI

Genel Sebepleri	Özel Sebepleri
Sömürgecilik / ham madde ve pazar yarışı	Almanya ve İngiltere arasındaki sömürgecilik yarışı
Milliyetçilik / çok uluslu imparatorlukların parçalanması	Almanya ve Fransa arasındaki Alsas – Loren Bölgesi (Kömür)
Silahlanma yarışı	Balkanlardaki Slav – Germen çatışması
Bloklaşmalar	İtalya'nın yeni sömürgeler elde etmek istemesi
	Avusturya – Macaristan veliahtının Saray –Bosna'da öldürülmesi.

Bloklar:

İttifak Devletleri

Almanya

Avusturya – Macaristan

İtalya (Taraf değiştirdi.)

Osmanlı Devleti

Bulgaristan (Çanakkale Savaşı'ndan sonra katıldı.)

İtilaf Devletleri

İngiltere

Fransa

Rusya (Bolşevik İhtilali ile savaştan çekildi.)

ABD – Sırbistan – Yunanistan (son katılan) – Japonya – İtalya – Romanya...

Osmanlı Devleti'nin savaşa girme sebepleri:

- Kaybettiği toprakları geri almak,
- Kapitülasyonlar ve Düyun-u Umumiye'den kurtulmak,
- Türk dünyasını tek çatı altında toplayarak Turancılık fikrini gerçekleştirmek,
- Dış politikadaki yalnızlık,
- Almanya hayranlığı (savaşa Almanya'nın yanında girilirse savaşın kazanılacağı düşüncesi).

Almanya'nın Osmanlı Devleti'nin yanında savaşa almak istemesinin nedenleri:

- Cephe alanını genişletmek, yeni cepheler açarak kendi yükünü hafifletmek,
- Ortadoğu petrollerinden yararlanmak,
- Osmanlı'nın jeopolitik konumu (Boğazlar, insan potansiyeli, yer altı-üstü zenginlikleri, stratejik konumu),
- Osmanlı Halifesinin “Cihat” çağrısı.

Yorum: Almanya'nın amacı Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da Müslümanları İngiltere ve Fransa'ya karşı kışkırtmaktır.

NOT: Akdeniz'de bulunan iki Alman gemisi **Goben ve Breslau** Osmanlı Devleti'ne sığınır. Osmanlı Devleti gemileri satın aldığını açıklar. Gemilerin isimleri **Yavuz ve Midilli** olarak değiştirilir. İki gemi Karadeniz'de Rus limanlarını (**Odyessa ve Sivastapol**) bombalar. Böylece Osmanlı, savaşa katılmış olur.

Osmanlı Devleti'nin Savaştığı Cepheler

Kafkas Cephesi (Taarruz) Osmanlı / Rusya

Komutan: Enver Paşa

Sebepler: Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak, Bakü petrolünü ele geçirmek, Turancılık.

Savaşın Gelişimi

- a) Sarıkamış Faciası
- b) Rusya + Ermeni işbirliği
- c) Rusya: Erzurum, Erzincan, Trabzon, Muş ve Bitlis'i ele geçirdi. Muş ve Bitlis, daha sonra Mustafa Kemal tarafından geri alındı.
- d) **1915 Tehcir Kanunu:** Ermenilerin Doğu Anadolu'dan Suriye ve Lübnan'a zorunlu göçünü içeren kanundur.
- e) **Bolşevik İhtilali:** Rusya'da çarlık yönetiminin devrilip yerine Sovyet Rusya'nın kurulması ile Rusya savaşta çekilme kararı aldı.

Sonuç: Brest – Litowsk Antlaşması (1918)

Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı Devleti'ne bırakıldı.

NOT: Rusya, Bolşevik İhtilali ile savaştan çekilme kararı almasının yanı sıra, yapılan gizli antlaşmaları da dünyaya açıkladı.

2. Kanal Cephesi (Taarruz)

(-) Almanya + Osmanlı / İngiltere + Araplar (+)

Sebe: Almanya'nın, İngiltere'nin Hindistan sömürgelerinin önünü kesmek; Osmanlı Devleti'nin Mısır'ı geri almak istemesi.

NOT: Arapların Kutsal Cihat çağrısına uymayarak İngiltere ile işbirliği yapması İslamcılık politikasının iflasına neden olmuştur.

3. Çanakkale Cephesi (Savunma)

Osmanlı Devleti / İngiltere + Fransa

Sebepler: İngiltere ve Fransa'nın Karadeniz yoluyla Rusya'ya yardım göndermek istemesi, Boğazları ve İstanbul'u ele geçirip Osmanlı'yı saf dışı bırakmak ve savaşı erken bitirmek istemesi.

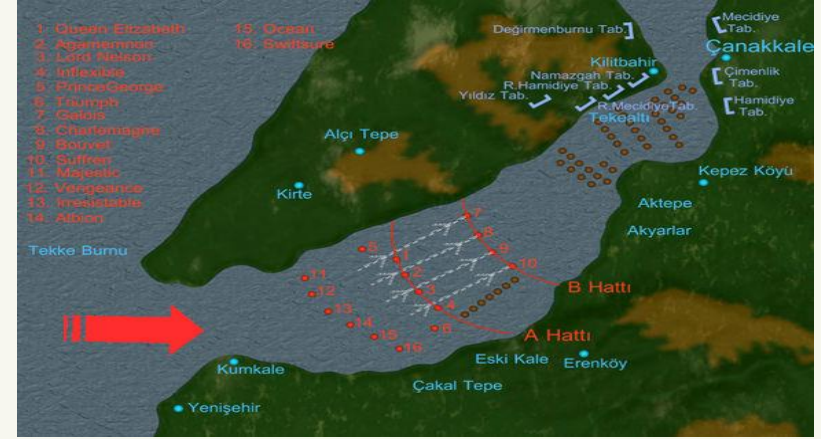
Deniz Savaşları: Nusrat mayın gemisinin büyük başarıları sonucu 18 Mart 1915'te Türk ordusunun kesin zaferiyle sonuçlandı.

Mustafa Kemal: Anfartalar, Conkbayırı ve Arıburnu'nda büyük başarılar gösterdi.

Sonuçları:

- Savaşın süresi iki yıl daha uzadı.
- İtilaf devletleri Rusya'ya yardım gönderemediler, Rusya'da Bolşevik İhtilali oldu.
- Mustafa Kemal'in Kurtuluş Savaşı'nın lideri olmasına zemin hazırlamıştır.

- Yarım milyon insan hayatını kaybetti.
- Türk milletinin birlik ve beraberliği üst seviyeye çıkmış, Kurtuluş Savaşı'nın ruhu doğmuştur.
- Bulgaristan ittifak grubunda savaşa katılmıştır.

4. Irak Cephesi (Savunma)

- İngiltere'nin Basra'ya asker çıkarması üzerine başlamıştır.

Cephenin açılmasının sebepleri:

- Hint deniz yolunun güvenliğini sağlamak,
- Musul – Kerkük petrollerini ele geçirmek,
- Kara yoluyla Rusya'ya yardım göndermek.

Sonuç: Osmanlı kuvvetleri bu cephede önceleri başarılı olmuş, **Kut'ul Amare** denilen bölgede kalabalık bir İngiliz askeri kuvvetini esir almıştır. Ancak İngilizler bölgeye daha fazla asker sevk edince Osmanlı, cephede yenilgi almıştır.

5. Hicaz – Yemen Cephesi

(-) Osmanlı Devleti / İngiltere + Araplar (+) (Mekke Emiri Şerif Hüseyin)

- Osmanlı Devleti kutsal toprakları korumak için savaşımıştır.
- Osmanlı Devleti hem İngilizlerle hem de Araplarla mücadele etmiştir.
- Bu cephe, Müslüman toplumların “Ümmetçilik” fikrinden uzaklaştığını gösterir.

6. Suriye – Filistin Cephesi

(-) Osmanlı Devleti / İngiltere + Araplar (+)

- Bu cephe Kanal Cephesi'nin devamıdır.
- İngiliz ordusu Suriye ve Filistin'i ele geçirdi.
- İngiliz kuvvetlerini **Mustafa Kemal** Halep'te durdurmuştur.
- Mustafa Kemal'in bu başarısı ile Misak-ı Milli'nin Suriye sınırları çizilmiştir.
- Mustafa Kemal bu cephede görev yaparken Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

7. Galiçya – Makedonya – Romanya Cepheleri: Osmanlı Devleti'nin sınırları dışında açılan cephelerdir. Müttefiklerine yardım amacı ile açılmıştır.

Gizli Antlaşmalar

I. Boğazlar Antlaşması (1915): Rusya – İngiltere – Fransa arasında imzalanmıştır. İstanbul, Boğazlar ve Marmara kıyıları Rusya'ya vadedilmiştir.

2. Londra Antlaşması (1915): On İki Ada ve Güneybatı Anadolu İtalyanlara vadedildi. Bu antlaşma ile İtalya taraf değiştirmiştir.

3. Petrograt Protokolü (1916): Doğu Anadolu ve Karadeniz kıyılarının, öncekilere ek olarak Rusya'ya verilmesine karar verildi.

4. Sykes-picot Antlaşması(1916): Çukurova, Güneydoğu Anadolu, Mısır ve Suriye çevresi Fransızlara, Irak İngilizlere bırakılacak, diğer bölgelerde Arap devleti kurulacak.

5. Mac –Mahon Antlaşması (1916): İngilizlerin Mısır valisi Mac-Mahon ile Mekke Emiri Şerif Hüseyin arasında yapılmıştır. Arapların Osmanlı Devleti'ne isyan etmelerine karşılık bağımsız bir devlet vadedilmiştir.

6. Saint-jean De Maurienne (1917): Batı Anadolu (Konya, Antalya, Aydın ve İzmir) ‘nun, önceki bölgelere ek olarak İtalya’ya verilmesine karar verildi.

UYARI: Bu paylaşım planları Çanakkale Zaferi ile sonuçsuz kaldı. Bolşevik İhtilali ile Rusya savaştan çekildi ve tüm gizli antlaşmaları dünyaya açıkladı. Bu gizli antlaşmalar, Rusya'nın savaştan çekilmesiyle yeniden dizayn edilmek zorunda kaldı.

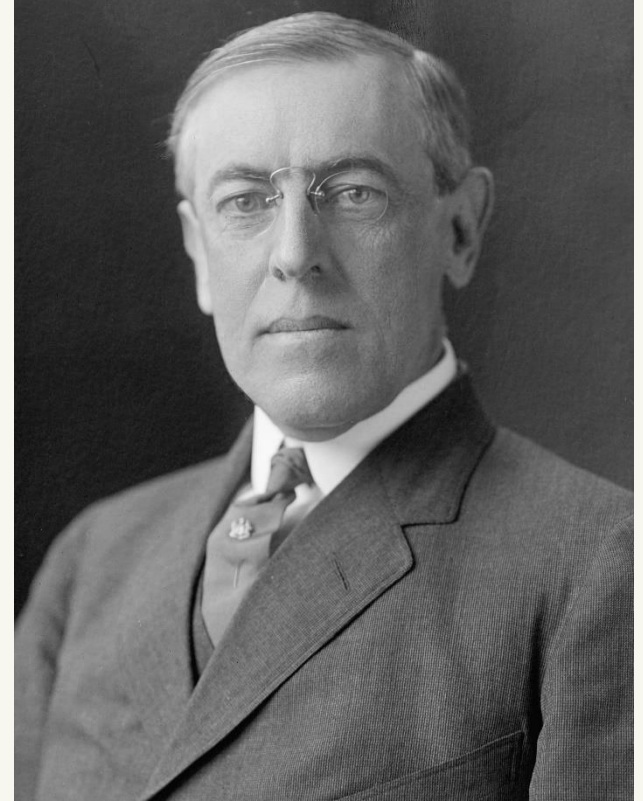
ABD'nin Savaşa Girişi

- ABD önceleri tarafsızlığını koruyan bir devletti.
- ABD, Monroe Doktrini'ni (içe kapanıklık) uygulamaktaydı.
- Savaş sırasında ABD gemilerinin İtilaf devletlerine silah ve cephane yardımı yapması, Alman deniz altılarının ABD gemilerini batırmasına sebep oldu. Batırılan gemiler arasında sivil yolcu gemilerinin bulunması nedeniyle ABD savaşa katıldı.

Wilson İlkeleri (8 Ocak 1918)

- Galip devletler yenilenlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak.

Yorum: Bu madde savaşın bitişini hızlandırmıştır. Ancak İtilaf devletleri savaş sonrası bu maddeyi ihlal etmişlerdir. Yeni toprak aldıkları gibi “**onarım bedeli**” adı altında tazminat alacaklardır.

- Açık diplomasi yapılacak. Gizli antlaşmalar yapılmayacak.

- Ülkeler arası silahlanma yarışına son verilecek.

Yorum: İlk silahsızlanma çağrısıdır.

- Savaş sonrası kalıcı barışı sağlayabilmek için uluslararası bir barış örgütü kurulmalıdır.

Yorum: Devletler arası sorunları barışçı yollarla çözebilmek için “Milletler Cemiyeti” kurulacak ancak, dünya barışını sağlayamadığı için II. Dünya Savaşı’nın çıkmasına engel olamayacaktır.

- Her millet çoğunlukta olduğu bölgede kendi devletini kurabilecek. (Self Determinasyon)

Yorum: Osmanlı topraklarının milliyet prensibine göre parçalanması hedeflenmiştir.

- Boğazlar, dünya ticaretine açık olacak.

- Belçika ve Polonya bağımsız olacak, Alsas-Loren Fransa'ya verilecek.

- Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde Türk hakimiyeti olacak.

- Dünya denizlerinde tam serbestlik sağlanacak.

Osmanlı Devleti'nin Savaştan Çekilme Sebepleri

- Wilson İlkeleri,
- Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi (Almanya ile kara bağlantısı kesildi.)
- Savaşacak askeri ve ekonomik gücünün kalmaması,
- İttihatçıların ülkeyi terk etmesi.

Yenik Devletlerle Yapılan Ateşkes Antlaşmaları

Almanya: Rethondes Antlaşması

Avusturya: Villa Gusti Antlaşması

Bulgaristan: Selanik Antlaşması

Osmanlı Devleti: Mondros Ateşkes Antlaşması

Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918)

İmzalayanlar: Bahriye Nazırı Rauf (Orbay) Bey / İngiliz amiral Calthrophe

- Çanakkale ve İstanbul boğazlarının denetimi İtilaf devletlerine bırakılacaktır.

Yorum: Devletin başkenti İtilaf devletlerinin denetimine girdiğinden bu madde ile Osmanlı Devleti fiilen yıkılmıştır.

- Osmanlı orduları terhis, silahları teslim edilecektir.

Yorum: Bu madde ile İtilaf devletleri Osmanlı Devleti'ni savunmasız bırakmayı amaçlamışlardır.

- Tüm ulaşım, haberleşme araç gereçleri İtilaf devletlerinin denetimine bırakılacaktır.

Yorum: İşgallere karşı herhangi bir topyekün direnişi engellemek amaçlanmıştır.

- Osmanlı Devleti esirleri teslim edecek, ancak İtilaf devletleri elindeki esirleri teslim etmeyecek.

Yorum: Bu madde devletlerin eşitliğine aykırıdır.

- İtilaf devletleri güvenliklerini tehdit eden stratejik bölgeleri işgal edebilecekler. (7. Madde)

Yorum: Bu madde işgallere zemin hazırlamış ve işgallerin hukuki dayanağı olmuştur. Wilson ilkelerinin Türklerle ilgili hükmü geçersiz bırakılmıştır.

- Doğu Anadolu'da altı vilayette (vilayet-i sitte) karışıklık çıkarsa işgal edilecektir. (24. Madde) (Erzurum, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Van, Bitlis) **Ermenistan** kurmak amaçlanmıştır.

- Osmanlı Devleti'nin gereksinimi karşılandıktan sonra geri kalan kömür, akaryakıt ve deniz gereçleri satın alınacak, dış ülkelere satılmayacak.

- Mondros Ateşkes Antlaşması ile;
- Osmanlı Devleti'ne esir devlet muamelesi yapıldı.
- Osmanlı Devleti kayıtsız şartsız teslim alındı.
- İşgalleri kolaylaştırmak amaçlandı.

İşgaller

Yunanistan: İzmir ve çevresi ile Doğu Trakya

İtalya: Antalya, Alanya, Kuşadası, Bodrum, Marmaris, Fethiye ve Konya

İngiltere: Musul, Çanakkale, Samsun, Batum, Kars (Adana, Antep, Maraş ve Urfa'yı Fransa'ya devretti.)

Fransa: Hatay, Dört Yol, Adana, Mersin, Urfa, Maraş ve Zonguldak.

I. Dünya Savaşı'nın Sonuçları

- Çok uluslu imparatorluklar parçalandı. Yerine ulus devletler kuruldu. (Litvanya, Estonya, Letonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Macaristan)
- Avrupa'nın siyasi haritası değişti.
- Yeni rejimli devletler ortaya çıktı. (Almanya – Nazizm, İtalya – Faşizm, Rusya'da Komünizm, Türkiye'de Cumhuriyet)
- Almanya'nın Ortadoğu ve Avrupa'daki gücü sona erdi.

- Savaştan en kârlı çıkan devlet İngiltere oldu.
- Ortadoğu'da İngiltere ve Fransa, manda ve himaye yönetimleri kurdular.
- I. Dünya Savaşı sırasında milyonlarca sivil öldü veya yaralandı. Savaşlarda cephe kavramının değişmesi sivil savunmanın da önemini arttırdı.
- I. Dünya Savaşı sonunda yenik devletlerle imzalanan ağır koşullu barış antlaşmaları II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına sebep oldu. (Versay Antlaşması)

Paris Barış Konferansı (18 Ocak 1919)

Amaç: Yenik devletlerle imzalanacak barış antlaşmalarının şartlarını belirlemek.

Uyarı 1: Wilson İlkeleri'nde karşı çıkılmasına rağmen gizli antlaşmalar konferansta dikkate alınmıştır.

Uyarı 2: Batı Anadolu ve İzmir gizli antlaşmalar ile İtalya'ya vadedilmişken konferansta İngiltere fikir değiştirdi ve bu bölgelerin Yunanistan'a verilmesi kararlaştırıldı. (Sebe: İngiltere, Hindistan'ın sömürge yolları üzerinde güçlü bir İtalya görmek istemedi.)

Konferansta;

- Doğu Anadolu'da Ermenistan devleti kurulması,
- Manda yönetimlerinin uygulanması,
- Milletler Cemiyeti'nin kurulmasına karar verildi.

İmzalanan Antlaşmalar:

- Almanya ile Versay Antlaşması
- Avusturya ile St. Germain Antlaşması
- Macaristan ile Triyanon Antlaşması
- Bulgaristan ile Nöyyi Antlaşması

NOT: İtilaf devletleri, yenik devletler ile yapılan antlaşmaları imzalamalarına rağmen Osmanlı ile yapılacak barış antlaşmasını beklettiler. Sebebi; Osmanlı topraklarını daha kolay paylaşmak.

Paris Barış Konferansı'ndan hemen sonra 15 Mayıs 1919'da Yunanistan İzmir'i işgal etti. Yunanlılar İzmir ve Batı Anadolu'da katliamlar yapmaya başladılar. Bu nedenle işgallere karşı koyabilmek için bölge halkının kendi olanakları ile kurduğu **Kuvay-ı Milliye** ortaya çıktı.

Amiral Bristol Raporu:

Yunanlıların Batı Anadolu ve İzmir civarında yaptığı katliamlardan sonra Osmanlı Devleti'nin isteği üzerine Amiral Bristol'un bölgeye gelip inceleme yapması sonucu yazdığı rapordur.

UYARI: Amiral Bristol Raporu Kurtuluş Savaşı'nın haklılık belgesidir.

ÖRNEK

I. Dünya Savaşı sonrasında Anlaşma Devletlerinin baskısıyla Ermeni tehcirinde görevli Osmanlı memurlarının yargılanması için divanıharp oluşturulmuştur. Osmanlı Devleti bu olağanüstü mahkemelerde bağımsız yargıçların görev alması için İsveç, Hollanda, İspanya ve Danimarka hükümetlerinden bir komisyon kurulması isteğinde bulunmuş ancak İngiltere ve Fransa'nın baskısıyla bu komisyon oluşturulamamıştır. İngiltere ve Fransa'nın bu tutumunun aşağıdakilerden hangisine dayandığı savunulamaz?

- A) Osmanlı hukuk sistemini düzenleme.
- B) Osmanlı Devleti üzerinde baskı kurma.
- C) Osmanlı Devleti'ndeki Ermenilerin haklarını koruma.
- D) Mahkemelerden kendi istekleri doğrultusunda karar aldırtma.
- E) Diğer Avrupa devletlerinin soruna müdahalesini engelleme.

2011 YGS

ÖRNEK

Amerika Birleşik Devletleri başkanı Wilson, dünya barışını sağlamak amacıyla bazı ilkeler belirlemiştir.

Bu ilkelere göre,

- I. Bütün milletleri içine alan bir kurul oluşturulması,
- II. Savaşta yenilmiş devletlerden savaş tazminatı alınmaması,
- III. Her milletin kendi kaderini kendisinin kararlaştırması.

önerilerinden hangilerinin, Fransa ve İngiltere gibi büyük devletlerin, sömürü düzenlerini kaybedecekleri endişesiyle topraklarında uygulanmasına karşı çıktıkları savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2011 YGS

ÖRNEK

Yunanlıların Anadolu'ya asker çıkarması ve Anlaşma Devletleri'nin İstanbul'u işgal etmesi gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Anlaşma Devletleri ile Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasına.
- B) İstanbul Hükümetine halkın desteğinin azalmasına.
- C) Anadolu'da ulusal hareketin güçlenmesine.
- D) Anlaşma Devletlerinin İstanbul Hükümetine baskısının artmasına.
- E) Anadolu'da işgal edilen yerlerin genişlemesine.

2010 YGS

ÖRNEK

I. Dünya Savaşı sırasında İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'nın, Osmanlı Devleti'nin topraklarıyla ilgili yaptıkları gizli antlaşmalardaki paylaşımdan sonra,

- I. İtalya'ya bırakılan İzmir'in İngiltere'nin desteğiyle Yunanistan'a verilmesi,
- II. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
- III. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi.

Durumlarından hangileri paylaşımda değişiklik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2009 ÖSS

ÖRNEK

Sovyet Rusya, Çarlık Rusyası'nın Berlin Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nden aldığı yerleri, I. Dünya Savaşı'ndan çekildiği belirtilen Brest – Litovsk Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'ne iade etmiş; ancak Anlaşma Devletleri bu kararı geçersiz saymıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Bağımsız devlet sayısının arttığının.
- B) Sovyet Rusya'nın diğer devletlerle ilişkilerinin Çarlık Rusya'sınınkinden farklı olduğunun.
- C) Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığı olduğunun.
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlandığının.
- E) I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan ittifakların aynen devam ettiğinin.

2011 YGS

ÖRNEK

I. Dünya Savaşı sonrasında Anlaşma Devletlerinin baskısıyla Ermeni tehcirinde görevli Osmanlı memurlarının yargılanması için divanıharp oluşturulmuştur. Osmanlı Devleti bu olağanüstü mahkemelerde bağımsız yargıçların görev alması için İsveç, Hollanda, İspanya ve Danimarka hükümetlerinden bir komisyon kurulması isteğinde bulunmuş ancak İngiltere ve Fransa'nın baskısıyla bu komisyon oluşturulamamıştır. İngiltere ve Fransa'nın bu tutumunun aşağıdakilerden hangisine dayandığı savunulamaz?

- A) Osmanlı hukuk sistemini düzenleme
- B) Osmanlı Devleti üzerinde baskı kurma
- C) Osmanlı Devleti'ndeki Ermenilerin haklarını koruma
- D) Mahkemelerden kendi istekleri doğrultusunda karar aldırma
- E) Diğer Avrupa devletlerinin soruna müdahalesini engelleme

2011 YGS

ÖRNEK

Amerika Birleşik Devletleri başkanı Wilson, dünya barışını sağlamak amacıyla bazı ilkeler belirlemiştir.

Bu ilkelere göre,

- I. bütün milletleri içine alan bir kurul oluşturulması,
- II. savaşta yenilmiş devletlerden savaş tazminatı alınmaması,
- III. her milletin kendi kaderini kendisinin kararlaştırması

önerilerinden hangilerinin, Fransa ve İngiltere gibi büyük devletlerin, sömürü düzenlerini kaybedecekleri endişesiyle topraklarında uygulanmasına karşı çıktıkları savunulabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III D) Yalnız II E) Yalnız I

2011 YGS

ÖRNEK

Yunanlıların Anadolu'ya asker çıkarması ve Anlaşma Devletlerinin İstanbul'u işgal etmesi gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Anlaşma Devletleri ile Mondros Ateşkes Anlaşması'nın imzalanmasına
- B) İstanbul Hükümetine halkın desteğinin azalmasına
- C) Anadolu'da ulusal hareketin güçlenmesine
- D) Anlaşma Devletlerinin İstanbul Hükümetine baskısının artmasına
- E) Anadolu'da işgal edilen yerlerin genişlemesine.

2010 YGS

ÖRNEK

I. Dünya Savaşı sırasında İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'nın, Osmanlı Devleti'nin topraklarıyla ilgili yaptıkları gizli antlaşmalardaki paylaşımdan sonra,

- I. İtalya'ya bırakılan İzmir'in İngiltere'nin desteğiyle Yunanistan'a verilmesi,
- II. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
- III. Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi

durumlarından hangileri paylaşımda değişiklik olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2009 ÖSS

ÖRNEK

Sovyet Rusya, Çarlık Rusyası'nın Berlin Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nden aldığı yerleri, I. Dünya Savaşı'ndan çekildiği belirtilen Brest – Litovsk Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'ne iade etmiş; ancak Anlaşma Devletleri bu kararı geçersiz saymıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Bağımsız devlet sayısının arttığının.
- B) Sovyet Rusya'nın diğer devletlerle ilişkilerinin Çarlık Rusya'sınınkinden farklı olduğunun.
- C) Anlaşma Devletleri arasında görüş ayrılığı olduğunun.
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa devletler hukukundan yararlandığının.
- E) I. Dünya Savaşı öncesinde kurulan ittifakların aynen devam ettiğinin.

2011 YGS

ÖRNEK

Mondros Ateşkes Anlaşması metninde Kilikya, Mezopotamya gibi sınırları belli olmayan bölge adları kullanılmıştır.

Anlaşma Devletlerinin yukarıdaki uygulamayla amaçlarının aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Mebuslar Meclisini kapatmak
- B) İşgal edecekleri alanı genişletmek ve tepkiyi azaltmak
- C) İstanbul Hükümetiyle iş birliği yaptıklarını göstermek
- D) Kendi aralarındaki sorunları gidermek
- E) İşgaller karşısında halkın desteğini almak

2011 YGS

ÖRNEK

Mondros Ateşkes Anlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin Hicaz, Yemen, Suriye ve Irak'taki kuvvetleri en yakın Anlaşma Devletleri Kumandanlığına teslim olacaktı. Bu madde, Mondros Ateşkes Anlaşması'nın hangi özelliğine örnektir?

- A) Osmanlı Devleti'ni güçsüz duruma düşürme
- B) Sınırları belli olmayan yörelerin, eski coğrafya adlarını kullanma
- C) Osmanlı Devleti'nin hukuki varlığını tanıma
- D) Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle bağlantısını kesme
- E) Yerel direnişleri başlatma

1999 ÖSS